

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-2-91 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 11-39/803-252
Karar Tarihi : 23.06.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Doç.Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Remzi Özge ARITÜRK, Nur Seda KÖKTÜRK, Güzde KARABEL

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Sedat ELALDI
Elmar Süpermarket İstiklal Mah. Mehmet Altınışik Cad.
No:24 Serdivan/Sakarya

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : - Köseoğlu Basın Yayın Dağıtım Ltd. Şti.
Küpçüler Cad. Erenler/Adapazarı

E. DOSYA KONUSU: Dükânında gazete satmak isteyen bir teşebbüsün bayilik talebinin, Köseoğlu Basın Yayın Dağıtım Ltd. Şti. adlı teşebbüs tarafından reddedildiği iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Başvuruda özetle;

- Kendisinin Serdivan/Sakarya'da market işletmeciliği yaptığı,
- Müşterilerinin yoğun talebi üzerine gazete satışı yapmak üzere Sakarya bölgesinin gazete dağıtımını yapan Köseoğlu Basın Yayın Dağıtım Ltd. Şti. unvanlı firmaya müracaat ettiği,
- Kendisine ilgili dağıtım bayisi tarafından en kısa zamanda işyerine gelinip gerekli değerlendirmeleri yaptıktan sonra uygun görülürse gazete satışına başlayabileceğinin bildirildiği, ancak bir ay gibi bir süre geçmesine karşın ilgili firmadan hiçbir yetkilinin söz konusu incelemeleri yapmak üzere gelmediği,
- Bu duruma istinaden ilgili firmaya zor durumda olduğunu ve müşterilerine karşı gazete temin edememesi nedeniyle mahcup olduğunu pek çok kez iletmişti ancak bu talebine ilişkin hiçbir işlem yapılmadığı,
- Son olarak 28.02.2011 tarihinde tekrar ilgili firmaya mağduriyetini ve talebini iletme üzere gittiği ve kendisine "*ilgili arkadaşlarımız marketinize geldi ve uygun görülmediğinden gazete verilmeyecektir.*" şeklinde yanıt verildiği,
- Kendi marketinin yakınlarında hiçbir gazete bayii bulunmamasına karşın ilgili firmadan hiç kimsenin işletmesine gelmediği,
- Müşterilerine karşı çok mahcup durumda olduğu ve müşterilerinin de bir gazete için 3 km yol kat etmek durumunda kaldıkları için mağdur oldukları

ifade edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 02.03.2011 tarih ve 1576 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 05.04.2011 tarih ve 2011-2-91/İİ-11-355.RÖA sayılı İlk İnceleme Raporu, 11.4.2011 tarih ve 11-23 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek, önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme sonucunda hazırlanan 10.06.2011 tarih ve 2011-2-91/ÖA-11-355.RÖA sayılı Önaraştırma Raporu, 13.06.2011 tarih ve REK.0.06.00.00-110.02.02/362 sayılı Başkanlık Önergesi ile 11-39 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

- 50 **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili Rapor'da; dosya konusu iddialara yönelik olarak, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Başvuru konusunu, dükkânında gazete satmak isteyen bir teşebbüsün bayilik talebinin, bir dağıtım firması tarafından, yakınında başka bir bayi olmadığı halde reddedilmesi oluşturmaktadır. Bu anlamda başvurunun, genel olarak rekabet hukukunda mal vermeyi reddetme/sözleşme yapmayı reddetme kapsamında ve dağıtım firmalarının kendilerinden bayilik talep eden herkese bayilik verme zorunluluklarının olup olmadığı çerçevesinde incelenmesi gerektiği anlaşılmıştır.

- 60 Gazete dağıtım zincirinin son halkası olan tali bayiler, son satış noktası olarak da ifade edilen bakkal, market, kitabevi, mobo, kiosk gibi işletmelerdir. Bir dağıtım şirketinin pazardaki faaliyetleri bakımından ise tali bayi ağı çok büyük önem arz etmektedir. Dağıtım firmalarının, tali bayiliklerini ulaşım, yayınların sunumu, iade ve bayilere yeterli kar marjı bırakılması gibi bir takım kriterlere göre, kendi ticari ve ekonomik stratejilerine en uygun olacak şekilde seçmelerinde rekabet hukukuna aykırı bir yön yoktur. Anılan kriterler dikkate alınarak yapılmış serbest bir seçim sonucu, münferit bir bayilik vermeyi reddetme eyleminin, anlaşma ve/veya hakim durumun kötüye kullanılması sonucu rakip dağıtım firmasını pazar dışına çıkarma veya pazara giriş engeli yaratma gibi bir etkisi olmayacaktır. Aynı şekilde böyle bir eylemin ilgili veya alt pazarlarda rekabeti kısıtlayıcı etkiler doğurması da söz konusu olmayacaktır. Kaldı ki, bakkal dükkânı işleten bir teşebbüsün, asıl işinin gazete satmak olmadığı göz önüne alındığında, gazete dağıtım firmalarına karşı zorunlu unsur doktrini çerçevesinde bir talepte bulunamayacağı da açıktır. Gazete satışı olmadan da anılan teşebbüs, bulunduğu piyasada faaliyetlerini sürdürebilmektedir.

- 80 Ayrıca, konusu "*Dükkanında gazete satmak isteyen bir teşebbüsün bayilik talebinin YAYSAT Yayın Pazarlama ve Dağıtım A.Ş. ve Merkez Dağıtım Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından (yakınlarda başka bir bayileri olması gerekçesiyle) reddedildiği iddiası*" olan 20.03.2008 tarih ve 08-25/256-84 sayılı Kurul kararında da; bir dağıtım firmasının herhangi bir tali bayisinin, bir başka kişi veya kuruluşa satış için yayın vermesinin engellenmesinin, 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ne göre de mümkün olmayacağı değerlendirilmiştir ve şikayetin reddine karar verilmiştir. Bu çerçevede dağıtım firmaları ile anlaşamayan başvuru sahibinin, bakkalında satmak üzere diğer tali bayilerden gazete temin etmesi imkânı da mevcuttur.

Yukarıda yer verilen değerlendirmeler çerçevesinde anılan başvuru hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamında soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

90 **J. SONUÇ**

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.